

Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9

Sørlandsadvokatene
Att: Advokatfullmektig Ida Katrine Lindevik
Postboks 281
4663 Kristiansand

Universitetet i Agder
v/Nemnd for studentsaker
Postboks 422
4604 Kristiansand S

Bergen, 02.07.2024
Deres ref.: 480126
Vår ref.: 23/11196 (29/2024)

Unntatt offentligheten etter offl. § 13(1), jf. fvl. § 13(1)

SAK NR. 29/2024: VEDTAK FATTET AV FELLES KLAGENEMND I SAK OM UTESTENGING ETTER SKIKKETHETSVURDERING

Det vises til vedtak fattet av Nemnd for studentsaker ved Universitetet i Agder (UiA) (heretter underinstansen) i sak 95/23, som ble påklaget til Felles klagenemnd.

Felles klagenemnd behandlet saken under møte 13.03.2024 og 30.04.2024. Vedtak fattet av underinstansen ble stadfestet.

FELLES KLAGENEMND BEMERKER

Felles klagenemnd er rett klageinstans i saker om utestengning etter skikkethetsvurdering, jf. forskrift nr. 1192 om Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler (uhl.) § 3-7 (8), §§ 4-7 til 4-10, fastsatt av Kunnskapsdepartementet 10.10.2005.

Felles klagenemnd kan som klageinstans prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 34 andre ledd.

Sakens bakgrunn

Klageren er [REDACTED], representert ved advokatfullmektig Ida Katrine Lindevik. Saken gjelder klage på vedtak om utestengelse fra [REDACTED] ved UiA i en periode på to år, nærmere bestemt fra [REDACTED] til [REDACTED]. Grunnlaget for utestengingen er at klageren ble vurdert som ikke skikket for yrket som [REDACTED].

HK-dir – Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Postboks 1093, 5809 Bergen post@hkdir.no

Klageren startet [redacted] ved UiA, og fulgte normert studieløp frem til [redacted]. [redacted] er styrt av nasjonale rammeplaner, der praksis og praksisrettet undervisning utgjør halvparten av studiet. En [redacted] må ha evne til høy grad av etisk refleksjon. Det foreligger tre tvilsmeldinger i saken tilknyttet klagerens skikkethet som [redacted]. Tvilsmeldingene er inngitt av flere ulike personer og gjelder bekymringer knyttet til klagerens manglende faglige og sosiale fungering, aktsomhet, ansvarlighet, selvinnsikt og lite ydmykhet, språk og kommunikasjonsferdigheter, samt at det ble anført fare for pasientsikkerheten, spesielt tilknyttet [redacted]. På bakgrunn av tvilsmeldingene ble det reist tvil om klagerens skikkethet for yrket som [redacted].

I perioden [redacted] til [redacted] ble det inngitt tre tvilsmeldinger om klageren. Den første ble inngitt av klagerens to praksisveiledere og praksislærer, som var bekymret for klagerens manglende selvinnsikt og lite ydmykhet i rollen som student. Det ble også vist bekymring knyttet til klagerens språk- og kommunikasjonsferdigheter, samt fare for pasientsikkerheten, særlig knyttet til [redacted].

Praksisveileder og avdelingsleder ved [redacted] innga sluttvurderings av praksis [redacted], og innga på bakgrunn av denne tvilsmelding om klageren. De fant at det ikke var faglig forsvarlig å fortsette praksis, og bortviste klageren fra stedet med ikke bestått praksis. Det ble vist til at klageren hadde liten grad av selvinnsikt, og at h[un] i liten grad viste forståelse overfor pasientene. Praksisveilederen viste videre til at klageren hadde kommunikasjonsproblemer, noe klageren selv avviste. Væremåten til klageren gjorde samarbeidet vanskelig, blant annet ved en episode hvor veilederen ikke ville signere midtevaluering av turnusen, og klageren satte seg i sofaen og var sur, uten å gjøre noe resten av vekten. Praksisveileder og avdelingsleder mente at klageren manglet helhetsbilde i flere situasjoner, og viste til at klageren ikke forsto instruksjoner, og at h[un] ikke var mottagelig for veiledning.

Klageren møtte til vurderingssamtale [redacted], hvor agenda var gjennomgang av skikkethetsforskriften og hvor klageren fikk mulighet til å si noe om tvilsmeldingen. Klageren uttrykte uenighet om flere av punktene som lå til grunn for vurderingen, og uttrykte at veilederen hadde bestemt seg for at h[un] ikke skulle bestå praksis. Klageren var uenig om veilederens påstand om språkutfordringene, og viste til at veilederen sin dialekt var vanskelig å forstå, og at de to hadde et dårlig samarbeid.

Det ble avholdt samtale med klageren [redacted]. Det ble avholdt møte på bakgrunn av samarbeidsproblemer mellom klageren og medstudenter i forbindelse med gruppearbeid i emnet [redacted]. Klageren opplevde at h[un] ikke ble inkludert i gruppearbeidet. Lærerne viser til at klageren har mye fravær, og at h[un] ikke har bestått flere teoriemner. Klageren ble bedt om å komme med begrunnelse, og søke fraværene godkjent.

Det fremgikk i brev [redacted] at klageren ikke fikk fullføre praksis ved [redacted]. Bakgrunnen var at klageren var en belastning for virksomheten og praksisveilederne, ved at de ikke kunne slippe [redacted] av syne og at h[un] var en fare for brukerne.

Det fremgikk i referat fra samtale [redacted] at klageren fikk beskjed om at h[un] var under forventet nivå knyttet til flere læringsmål for praksisperioden. Det ble vist til at h[un] i liten grad anvendte den kunnskap om [redacted] som var forventet av [redacted]. Det ble påpekt at h[un] ikke overholdt håndhygiene, og det var forventet at h[un] ivaretok de hygieniske prinsippene. Klageren lå under forventet nivå når det gjaldt [redacted].

og klageren innrømmet også at h n hadde lagt feil i dosettene flere ganger. Veilederne påpekte også at klageren ikke var selvstendig nok, samt ikke hadde kompetanse nok, til å alene, og viste til at h n trengte veiledning hele tiden. Klageren selv ønsket å alene. Det ble også vist til at klageren hadde kommunikasjonsproblemer.

Klageren ble i e-post informert om at h n ikke skulle møte opp i praksis førstkommende mandag, og at h n ville bli informert om veien videre på mandag.

Klageren møtte til vurderingssamtale , der h n ble gjort kjent med at h n fortsatt sto i fare for ikke bestått praksis, på bakgrunn av at h n ble vurdert til under forventet nivå. Under samtalen ble h n gjort kjent med at det var reist tvil om h n var skikket for yrket, og at det sendes tvilmelding. Klageren uttrykte at det var en tøff beskjed å få, og takket for at praksisveileder stoppet i studiene.

Den andre tvilmeldingen ble inngitt av praksisveileder og studieprogramleder , i forbindelse med at klageren var i praksis i . Bakgrunnen var at klageren viste stor grad av uaktsomhet og uansvarlighet rundt og hygieniske prinsipper, klagerens manglende evne til å endre atferd etter veiledning og korreksjon, kommunikasjonsproblemer med og klagerens evne til å ivareta . For eksempel . H n

først. Avdelingsleder ved praksisstedet vurderte på bakgrunn av klagerens manglende evne og vilje til å ta veiledning og de risikosituasjonene h n utsatte for, at praksisperioden måtte avsluttes.

Det følger av vedtak at klagerens praksisperiode i emnet utsettes.

Den innga klagerens fadderbarn på studiet, den tredje tvilmeldingen på klageren. Bakgrunnen var en episode fadderbarnet opplevde som utrygg og ubehagelig, hvor fadderbarnet følte seg presset til å la klageren bli med hjem etter en fest. Klageren aksepterte ikke fadderbarnets «nei» til å bli massert, og fadderbarnet sa til slutt ja mot sin vilje, for å slippe kampen. Fadderbarnet følte seg redd i sitt eget hjem, og lagde en felle av bøker slik at h n skulle høre om h n prøvde å komme inn på rommet i løpet av natten. Klageren beklagde at h n hadde blitt med hjem siden h n skulle sove, men ble gretten av å måtte vente på busstoppet etter at h n hadde kjørt dit. Klageren har ikke tatt kontakt med fadderbarnet i etterkant av episoden.

Klageren møtte til ny vurderingssamtale der agendaen var tvil rundt klagerens faglige og personlige forutsetninger for å kunne være skikket for . Klageren uttrykte at h n ikke hadde fått tatt del i prosessen, og forsto lite av grunnlaget for vurderingen fra praksisveilederne fra praksisstedet. H n uttrykte at veileder hadde fordommer mot og hadde på forhånd bestemt seg for at h n ikke skulle bestå praksis. Klageren ga uttrykk for at h n var overrasket over de negative vurderingene, og var uenig i en del av punktene som lå til grunn for tvilmeldingen.

Institusjonsansvarlig var i kontakt med klagerens arbeidsgiver etter oppfordring fra klager. Arbeidsgiver beskrev at klageren hadde god kontakt med kom punktlig, tok ting fort, viste til at de hadde hatt fokus på hygiene, at h n bevarte roen i pressede situasjoner, og at klageren mestret å . Arbeidsgiver uttrykte at klageren kom til å bli en god . Institusjonsansvarlig opplevde at samtalen var positiv for klageren.

Klageren ble i samtale [redacted] informert om at det forelå ny tvilsmelding på klageren fra en medstudent, og at klageren skulle få anledning til å uttale seg i saken [redacted]. Klageren uttrykte at h[n] opplevde tvilsmeldingen som et hevnforsøk, og at h[n] ikke skjønnte hvordan tvilsmeldingen hang sammen med skikkethetsvurderingen.

Det ble avholdt ytterligere vurderingssamtale [redacted] hvor agenda var klagerens kommentar til ny tvilsmelding. Klageren forholdt seg uforstående til medstudentens tvilsmelding. Klageren uttrykte at dersom h[n] hadde opplevd medstudenten som redd, ville h[n] gått derifra. H[n] ga uttrykk for at medstudenten sendte tvilsmeldingen på bakgrunn av at h[n] hadde poengtert at h[n] røyket inne med barn i huset. Klageren ble tilbudt utvidet oppfølging og veiledning, noe h[n] var positiv til, selv om h[n] syntes prosessen var tidkrevende.

Den [redacted] ble det gjennomført oppfølgingsmøte med klageren. Klageren forklarte at h[n] opplevde praksisperioden som vanskelig og at h[n] opplevde [redacted] hos veilederne. H[n] mente videre at veilederne hadde stor makt til å stryke praksiselever. Veileder viste til at man ikke stryker av en enkelthendelse, men at det er en samlet vurdering bestående av flere punkter som er avgjørende i vurderingen.

I brev [redacted] ble det i medhold av skikkehetsforskriften § 10 fattet vedtak om utsettelse av praksisperiode for uke [redacted]. Av vedtaket fremgikk det at klageren og veilederne skulle gjennomføre fem møter med utvidet oppfølging og veiledning i løpet av [redacted]

Det ble avholdt oppfølgingssamtale [redacted] hvor agenda var å gjennomgå rapport fra veilederne etter utvidet oppfølging og veiledning [redacted]. I møtet ble klageren orientert om at det ville komme et nytt vedtak om utsettelse av praksis for [redacted], på bakgrunn av at veilederne kom frem til at det ikke var forsvarlig og pasientsikkert at klageren skulle ut i praksis på nåværende tidspunkt. Avslutningsvis ble det skissert en plan for kommende periode, hvor klageren skulle være under veiledning [redacted].

Klageren mottok [redacted] nytt vedtak om utsettelse av praksis. Bakgrunnen for utsettelsene var at veilederne fant at det ikke var forsvarlig og pasientsikkert at klageren skulle fortsette i praksis. De vurderte at klageren hadde manglende grunnleggende kunnskaper i [redacted] som gjenspeilet seg i kommunikasjon og handling. Videre fremgikk det av vedtaket at klageren kun viste en overfladisk og fragmentert kunnskap på de områdene de fokuserte på, samt at h[n] viste uforsvarlige ferdigheter knyttet til gjennomføring av elementære, praktiske [redacted]. Det ble lagt vekt på at refleksjon og endring tar tid, og praksis for [redacted] ble etter dette vedtatt utsatt.

Ettersom at klageren fortsatt var under skikkethetsvurdering, møtte h[n] [redacted] til oppfølgingssamtale om pasientsikkerhet og [redacted] faglige og personlige forutsetninger til [redacted]. Under møtet ble klageren gitt beskjed om at det ikke var anledning for videre utvidet veiledning, og at det fortsatt forelå tvil rundt klagerens skikkethet til [redacted]. Det ble vurdert at klageren ikke forsto formålet med veiledning. Møtet ble avsluttet med at klageren ønsket at saken ble oversendt til skikkethetsnemnd.

I vedtak [redacted] ble det fastsatt ytterligere utsettelse av praksis for praksisperiode uke [redacted] med bakgrunn i at klager ikke ønsket flere oppfølgingssamtaler som skulle erstatte utvidet veiledning.

I forhåndsvarsel [redacted] ble klageren gjort kjent med at saken var fremmet for skikkethetsnemnda ved UiA. Klageren ble informert om retten til å inngi redegjørelse i saken.

Klagerens advokat innga uttalelse til forhåndsvarsel [redacted], og anførte at klageren ikke skulle utestenges fra [redacted]. Det ble vist til at klageren hadde en annen oppfatning av konkrete hendelser enn det som fremkom av tvilsmeldingene. Det var klagerens oppfatning at tvilsmeldingene ikke representerte h[n] og [redacted] skikkethet i jobben som [redacted]. Av møtereferatene fra samtalene h[n] hadde hatt i utvidet veiledning og oppfølging fremgikk det at klageren rettet seg etter mye av veiledningen og forbedret seg utover i veiledningen. Av veiledningens konklusjon fremgikk det at det ikke var forsvarlig å sende klageren ut i praksis på daværende tidspunkt, ikke at det ikke var mulig å veilede klageren. Videre var klagerens helsetilstand ikke tillagt vekt. UiA orienterte klageren i brev [redacted] om at saken var oversendt skikkethetsnemnda.

Institusjonsansvarlig oversendte [redacted] saken til skikkethetsnemnda ved UiA. I oversendelsen redegjorde institusjonsansvarlig detaljert for saksforløpet, og vurderte at klageren var uskikket for [redacted] jf. skikkethetsforskriften § 4 bokstav f, g og h. Klageren hadde på daværende tidspunkt én bestått praksisperiode, én periode hvor klageren fikk ikke bestått og ble bortvist fra praksisstedet, og én praksisperiode hvor klageren ikke fikk fullføre praksis fordi h[n] utgjorde en fare for brukerne. Det ble vist til at klageren hadde samarbeidsvansker, at h[n] utgjorde en fare for [redacted] og at h[n] i mindre grad var interessert i å ivareta [redacted] grunnleggende behov. Institusjonsansvarlig mente klageren ikke evnet å etablere tillitsforhold til [redacted] medstudenter og kollegaer, samt evne til å etablere og vedlikeholde samhandlingen med andre. Videre viste institusjonsansvarlig til at klageren viste liten grad av selvvinnsikt ved at h[n] bortforklarte eller kom med en ny forklaring på en hendelse, i stedet for å lære av feilene sine. H[n] spurte ikke om råd dersom h[n] var usikker på noe, h[n] hadde vanskeligheter med å holde fokus, og fremsto forvirret, tilbaketrukket eller sur og sint. Dette skapte usikkerhet for medstudenter, praksisveiledere og [redacted] som var usikre på om klageren hadde forstått situasjonen, samt hvordan h[n] ville håndtere den. Det ble også gitt gjentatte tilbakemeldinger på at klageren ikke opprettholdt smittevernreglene. I tillegg ble det vist til manglende tillit hos klageren, at h[n] ikke evnet å se helheten av [redacted] og at h[n] ikke evnet å nyttiggjøre seg av veiledningen h[n] fikk. I stedet for å ta til seg veiledningen h[n] fikk, opplevde veilederne at h[n] sådde tvil om deres kompetanse og veiledning, og forsvarte og argumenterte for sine egne handlinger. På bakgrunn av dette vurderte institusjonsansvarlig at klageren fremviste holdninger og adferd som ikke var forenlig med [redacted]. Til tross for grundig oppfølging og veiledning, forelå det tvil om klagerens evne til empati, og rollen som [redacted] krever stor grad av respekt og empati for mennesker som [redacted]. Ved to tilfeller hadde klageren blitt stoppet i å gjennomføre en handling som kunne vært til fare for liv og helse, uten at klageren hadde vist endring. I tillegg evnet ikke klageren å ta til seg veiledningen h[n] var gitt, endre adferd i samsvar med denne og utføre handlingene i praksis. Institusjonsansvarlig fant videre at klageren kunne utgjøre en mulig fare for [redacted] i fremtiden jf. skikkethetsforskriften § 2. Grunnlaget for god [redacted] er at man har andres beste for øye og «ser» [redacted]. Det forelå flere tilfeller hvor klageren bortforklarte og forsvarte hendelser som veilederne hadde stoppet klageren i å utføre. Som eksempel ble det vist til at klageren ikke forstod hvorfor h[n] måtte opprettholde smittevernet etter å ha [redacted].

██████████. Klageren viste manglende evne til å nyttiggjøre seg av veiledningen h██████████n hadde fått, og unnskyldte seg ofte med utfordringer i eget liv og manglende tid til å forberede seg. At klageren har manglende evne til selvinnsikt, var et gjennomgående tema i tvilsmeldingene. Det ble også vist til klagerens holdninger overfor ██████████ og kollegaer, og at klageren ikke anerkjente andres kompetanse. De nevnte utfordringene, sett i sammenheng med klagerens kommunikasjonsutfordringer, kunne utgjøre en fare for ██████████. Institusjonsansvarlig uttrykte på bakgrunn av det ovenfornevnte stor bekymring for fremtidige ██████████

UiA orienterte i brev ██████████ klageren om at saken var oversendt skikkethetsnemnda med blant annet informasjon om rett til å uttale seg og til å få dekket advokatbistand, regelverk for skikkethetsvurdering og saksbehandlingen videre.

Advokaten anførte ██████████ at klageren ikke skulle utestenges fra ██████████. Advokaten viste til at klageren hadde akseptert og fulgt opp utvidet veiledning, og at det fremkom av dokumentasjon fra utvidet veiledning at h██████████n rettet seg etter mye av veiledningen som var gitt. I tillegg anførte advokaten at det ikke fremkom av dokumentasjonen at klageren ikke lot seg veilede, kun at det per dags dato ikke var forsvarlig å ha klageren i praksis. Advokaten viste til at klageren fikk gode tilbakemeldinger fra arbeidsstedet sitt, og at det ikke forelå opplysninger om at ██████████ klaget på arbeidet ██████████. Endelig viste advokaten til at klagerens helsetilstand hadde ført til at h██████████n ikke hadde møtt til veiledninger og oppfølgingssamtaler.

Underinstansen fattet i møte ██████████ vedtak om at klageren ikke var skikket til yrket som ██████████ og utestengelse i 2 år, nærmere bestemt fra ██████████ til ██████████. Underinstansen vurderte at det gjennom skikkethetsnemndas behandling og underliggende dokumentasjon, var sannsynliggjort at klageren måtte anses som ikke skikket til yrket som ██████████ herunder at h██████████n gjorde utgjorde en mulig fare for ██████████ jf. skikkethetsforskriften § 4 bokstav b) f), g) og h), jf. § 2. De viste til at klageren manglet selvinnsikt og ██████████ ikke hadde forventet faglig progresjon, hadde manglende tillit, ikke endret adferd i samsvar med veiledning, utgjorde en fare for ██████████ var lite reflekterende over tilbakemeldingene, at klagerens kommunikasjonsevner var svake, og at klagerens holdninger i praksis bar preg av bedrevitenhet og mangel på ydmykhet. De mente at klageren ikke syntes å ha evnet å nyttiggjøre seg av støtte og utvidet veiledning. I tillegg viste skikkethetsnemnda til at klageren ønsket at den utvidede veiledning skulle ta kortest mulig tid, i stedet for å benytte seg av muligheten til endring og bedring som utvidet veiledning er. Kombinasjonen av klagerens lave selvinnsikt og kunnskapsnivå, sett i sammenheng med klagerens kommunikasjonsproblemer og manglende ██████████ hadde ført til situasjoner hvor det hadde oppstått fare for ██████████. Underinstansen bemerket også de positive tilbakemeldingene klageren hadde fått i deltidsjobben ved ██████████, men fant ikke at praksis som deltidsansatt ██████████ kunne tillegges stor vekt i vurderingen om skikkethet til ██████████. Underinstansen sluttet seg til skikkethetsnemndas vurdering om at klageren hadde fått tilbud om utvidet oppfølging og veiledning, og fant at h██████████n fremdeles kunne utgjøre en mulig fare for ██████████, jf. skikkethetsforskriften § 2. De viste til at klageren hadde fått uttalt seg i møtet og hadde vært bistått av advokat.

Saken ble påklaget av klagerens advokat ██████████. Klagen er i tråd med tidligere inngitte anførsler og forklaringer. Klageren mente at vilkårene for å vurdere h██████████n som uskikket ikke var oppfylt. Det ble også påstått at utestengelsesperioden på to år var for streng, og særlig vist til lang saksbehandlingstid hos UiA.

Underinstansen vurderte klagen [REDAKTERT]. Underinstansen vurderte klagen slik at denne ikke ga grunnlag for å omgjøre vedtaket. UiA oversendte saken til Felles klagenemnd i brev [REDAKTERT]

Felles klagenemnd viser til sakens dokumenter.

Rettslig grunnlag for utestenging etter skikkethetsvurdering

Ifølge uhl. § 4-10 tredje ledd kan institusjonens klagenemnd etter innstilling fra en egen skikkethetsnemnd, vedta at en student ikke er skikket for yrket. En student som ikke er skikket for yrket, kan utestenges fra studiet i inntil fem år.

Med hjemmel i uhl. § 4-10 har Kunnskapsdepartementet fastsatt forskrift nr. 859 av 30.06.2006 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (skikkethetsforskriften). I rundskriv F-2016-07 har departementet gitt nærmere merknader til skikkethetsforskriften og de enkelte forskriftsbestemmelsene.

Det fremgår av skikkethetsforskriften § 1 nr. [REDAKTERT] er omfattet av skikkethetsvurdering etter uhl. § 4-10. Skikkethetsforskriften § 2 definerer skikkethetsvurderingen som en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne utøve yrket. Det overordnede spørsmålet er om studenten «utgjør en mulig fare» for [REDAKTERT] «liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet». Bestemmelsen er kommentert i rundskriv F-2016-07 av Kunnskapsdepartementet:

Skikkethetsvurdering er et av de virkemidler institusjonene har til rådighet når de skal foreta denne helhetsvurderingen. Muligheten til å vurdere en student som ikke-skikket etter en særskilt skikkethetsvurdering benyttes som hovedregel, når andre formelle og uformelle virkemidler underveis i studiet som skal sikre at bare studenter som oppfyller kravene får vitnemål, ikke har avhjulpet situasjonen.

Av rundskriv F-2016-07 fremgår det i kommentarene til §§ 1 og 2:

Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering utreder saken og har ansvar for at det eventuelt utarbeides et utvidet veiledningsopplegg. Hvis utvidet veiledning ikke anses å være egnet til å hjelpe studenten, eller gjennomført utvidet veiledning ikke har medført den nødvendige endring og utvikling hos studenten, går saken til behandling i skikkethetsnemnda.

I skikkethetsforskriften § 4 er det gitt nærmere kriterier for helhetsvurderingen av om en student er skikket til helseutdanningene:

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 3 til og med 22, 25 og 27 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a. studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.
- b. studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere.
- c. studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.
- d. studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.
- e. studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f. studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.
- g. studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.
- h. studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel atferd i samsvar med veiledning

I merknader til skikkethetsforskriften §§ 3, 4 og 5 i rundskriv F-2016-07, har departementet uttalt følgende:

Vurderingen av en students skikkethet er sammensatt og kriteriene må suppleres med skjønn. Et minstekrav for å kunne stadfeste at det foreligger manglende skikkethet for yrket er likevel at minst ett av kriteriene i § 3, § 4 eller § 5 foreligger. Deretter må det vurderes om dette, alene eller sammen med andre forhold, utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med i praksisstudiene eller i yrket.

Skikkethetsvurderingen

Skikkethetsvurderingen skal være en helhetsvurdering av om en student har de nødvendige faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i det aktuelle yrket – i dette tilfellet som [redacted] jf. skikkethetsforskriften § 2. Nærmere vurderingskriterier er gitt i skikkethetsforskriften § 4.

Felles klagenemnd skal foreta en konkret og helhetlig vurdering av om studenten er skikket basert på den dokumentasjonen som foreligger i saken, og vurdere dette opp mot vurderingskriteriene angitt i skikkethetsforskriften.

Tvilmeldingene, møtereferatene og rapportene fra praksisstedene

Tvilmeldingene av [redacted] og [redacted] 1, praksisvurderingene, samt referat fra vurderings- og oppfølgingssamtaler med klageren, beskriver forhold som er av betydning for vurderingen av om klageren har de nødvendige forutsetningene for å kunne fungere i yrket som [redacted] jf. skikkethetsforskriften § 2. Tvilmeldingene og praksisvurderinger omhandler hovedsakelig situasjoner hvor klageren har hatt faglige, språklige og atferdsmessige utfordringer. Det vises til flere hendelser hvor klageren har vist manglende faglig kunnskap, problemer med kommunikasjon, mangelfull hygienisk praksis, og hendelser hvor klageren har blitt vurdert til å utgjøre en fare for [redacted]. De samme utfordringene fremkommer av praksisvurderingene, og Felles klagenemnd mener at disse også kan legges til grunn for vurderingen.

Felles klagenemnd fremhever at tvilmeldingene av [redacted] og [redacted] gjennomgående har samme tematikk. Det fremgår av dokumentasjonen at praksisveiledere i forbindelse med klagerens praksisopphold gjennomgående og over tid har knyttet bekymring til klagerens faglige og språklige evner, og det er uttrykt tvil rundt klagerens evne til å utøve [redacted] selvstendig. Det beskrives at det knyttes bekymring til klagerens manglende evne til å kommunisere med [redacted] og ansatte, at h[n] har vist liten grad av selvinnsikt, at h[n] ved flere anledninger utviste uakseptabel adferd, at h[n] var en fare for [redacted] og at h[n] ikke overholdt de hygieniske prinsippene. Praksisstedene opplevde at klageren ikke tok til seg veiledning og at h[n] manglet evnen til å se helhetsbildet i flere situasjoner. Ved to av klagerens tre praksisopphold ble praksis avsluttet før planlagt tid, fordi klageren ble vurdert som en belastning for praksisveilederne og en risiko for [redacted].

Felles klagenemnd har ikke grunn til å betvile observasjonene av klageren, og viser til at flere, fagpersoner, uavhengig av hverandre og på ulike tidspunkt, har observert klageren og beskrevet de samme utfordringene hos h[n]. Etter nemndas vurdering gir tvilmeldingene, praksisvurderingene, og vurderings- og oppfølgingssamtalene, et sammenhengende og tydelig bilde av klagerens utfordringer.

Felles klagenemnd har ikke lagt vekt på tvilmeldingen av [redacted], som omhandler en hendelse studenten var involvert i utenfor studiesituasjonen. Det fremgår av rundskriv F-2016-

07 s. 4 at «[f]orhold eller hendelser som ligger utenfor studiesituasjonen, som for eksempel hendelser i studentens fritid, kan tillegges vekt hvis de har, eller må antas å kunne ha, innvirkning på hvordan studenten vil utføre oppgavene i yrket». I dette tilfellet viser nemnda til at det gjelder en enkelthendelse, og det er ikke dokumentert andre hendelser utenfor studiesituasjonen som tilsier at dette vil ha innvirkning på hvordan studenten vil utføre arbeidsoppgavene som [REDACTED]. Nemnda finner derfor at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å vektlegge tvilsmeldingen ved vurderingen av klagerens skikkethet for yrket som [REDACTED].

Klageren har gitt uttrykk for at h[n]n forstår noe av grunnlaget for tvilen rundt [REDACTED] skikkethet, men argumenterer samtidig med at h[n]n er student og at det er vanlig at studenter gjør feil. H[n]n anfører at h[n]n ikke har fått tilstrekkelig veiledning og oppfølging, særlig under praksis. Klageren viser til at h[n]n har hatt andre opplevelser av hendelsene enn det som fremkommer av tvilsmeldingene og praksisvurderingene, og h[n]n har følt at praksisveilederne har vært negativt innstilt til [REDACTED]. Klageren viser til at h[n]n bestod praksis [REDACTED], og fikk gode tilbakemeldinger derfra. Blant annet ble h[n]n vurdert til å ha vist god utvikling. Klageren viser også til at h[n]n har gode attester fra sin arbeidsgiver.

Felles klagenemnd finner at klagerens utfordringer er godt dokumentert, og gir et godt grunnlag for nemndas vurdering av saken.

Utvidet oppfølging og veiledning

Det fremgår av skikkethetsforskriften § 10 første ledd at en student i en sak om særskilt skikkethetsvurdering skal innkalles til en vurderingssamtale for å sikre at saken blir så godt opplyst som mulig. Det følger av samme bestemmelse at «[s]tudenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning». Videre følger det av § 10 tredje ledd at institusjonsansvarlig skal fremme saken for skikkethetsnemnda «[h]vis utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører den nødvendige endring og utvikling hos studenten».

Felles klagenemnd har etter en helhetsvurdering funnet det klart at underinstansen har oppfylt sine forpliktelser til utvidet oppfølging og veiledning i tråd med skikkethetsforskriften § 10 første ledd.

Det ble gjennomført utvidet veiledning og oppfølging i etterkant av tvilsmeldingene, i form av veiledningstimer med to veiledere ved studiestedet. Det har vært fokus på målene for den utvidede veiledningen og oppfølgingen, som har tatt utgangspunkt i de problemområdene hos klageren som tvilsmeldingene og bekymringsmeldingene har vist til. Veiledningene har bestått av øvelse og refleksjon rundt blant annet yrkesrollen, kommunikasjon, tillitt, samarbeidsrelasjoner og egne reaksjonsmønstre.

Etter gjennomføring av fem veiledningstimer konkluderte veilederne med at klageren manglet grunnleggende kunnskaper i [REDACTED] og det ble vurdert at det ikke var forsvarlig eller [REDACTED] å la klageren gå ut i praksis på nåværende tidspunkt. Klagerens utfordringer viste seg gjennom kommunikasjon og handling, og klageren hadde vist overfladisk kunnskap på fokusområdene. Klageren hadde også vist uforsvarlige ferdigheter knyttet til gjennomføringen av elementære, praktiske [REDACTED].

Etter dette vurderte institusjonsansvarlig at klageren ikke hadde oppfylt målene som ble satt på en tilfredsstillende måte, og at det var tvil om h[n]n var skikket for yrket som [REDACTED]. Institusjonsansvarlig konkluderte med at utvidet veiledning og oppfølging ikke hadde medført

den nødvendige endringen og utviklingen hos klageren, og fremmet derfor sak for skikkethetsnemnda.

Felles klagenemnd bemerker at det har vært avholdt flere vurderings- og oppfølgingssamtaler med klageren. Klageren har også under praksis hatt tett oppfølging og veiledning av praksisveileder, hvor det også har vært fokus på å gi klageren løpende tilbakemelding om forbedringspotensial og tiltak som h[]n burde gjennomføre for å bestå praksis.

Samlet sett mener Felles klagenemnd at klager har fått tilbud om utvidet veiledning og oppfølging i tråd med forskriften § 10.

Felles klagenemnds vurdering av om klageren er skikket til yrket som []

Terskelen for å vurdere en student som ikke skikket er høy. Det skal foretas en konkret og helhetlig vurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for yrket. Nemnda viser til rundskriv F-2016-07, gjengitt ovenfor, hvor det fremkommer at muligheten til å vurdere en student som ikke skikket etter en særskilt skikkethetsvurdering «benyttes som hovedregel, når andre formelle og uformelle virkemidler underveis i studiet som skal sikre at bare studenter som oppfyller kravene får vitnemål, ikke har avhjulpet situasjonen»

I vurderingen av om klageren er skikket til yrket som [] har nemnda tatt i betraktning at [] gir mulighet til å søke om autorisasjon [] Ifølge forskrif[]

[] En lignende bestemmelse finner man også i [] § 4. En [] kan jobbe med barn og voksne innen alle felt i helsetjenesten.

Vurderingskriteriene i skikkethetsforskriften § 4 bokstav b er hvorvidt studenten er uskikket fordi studenten «viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere». I § 4 bokstav f er kriteriet oppfylt dersom studenten «viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle». I § 4 bokstav g er kriteriet oppfylt dersom studenten «viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere». I § 4 bokstav h er kriteriet oppfylt dersom studenten «viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning». Kriteriene vil kunne overlappe.

I saken har Felles klagenemnd vurdert de ovennevnte kriteriene. Ettersom kriteriene i stor grad vil være overlappende har nemnda til dels vurdert de samlet. Felles klagenemnd viser til at sakens dokumenter gir en beskrivelse av klageren som klart viser at alle disse vurderingskriteriene er oppfylt. Nemnda peker på at klageren over tid og ved flere ulike anledninger, har hatt utfordringer med både faglig og språklig kompetanse, kommunikasjon, og hygieniske rutiner. Det er vist til at klageren ved flere anledninger har utvist uakseptabel og uaktsom adferd og liten grad av selvinnsikt.

Tvilmeldingene, praksisvurderingene og veilednings- og oppfølgingssamtalene fremhever alle klagerens utfordringer med å samarbeide og kommunisere med [], kollegaer og andre. Nemnda viser til at det stilles krav til [] evne til å kommunisere med [] og andre, []. Det fremkommer også av [] at [] Nemnda fremhever at dette stiller krav til at [] er i stand til å kommunisere på en forståelig

måte. Det fremgår videre av rundskriv F-2006-14 s.4 at «[f]or å oppnå gode behandlingsresultater i helse- og sosialsektoren kreves det samarbeid som omfatter vilje og evne til aktiv deltakelse.» Felles klagenemnd vurderer at klageren har vist både manglende vilje og evne til aktiv deltakelse slik det er forventet av en [redacted]. Klageren har ikke evnet å kommunisere og samarbeide på en tilstrekkelig god måte. Det er gjennomgående rapportert om situasjoner og hendelser hvor klageren ikke har forstått eller oppfattet muntlig gitt informasjon, og hendelser hvor [redacted] og kollegaer ikke har forstått hva klageren har sagt. Dette har ført til utrygghet blant både [redacted] kollegaer og praksisveiledere, og har ført til at klageren ikke har greid å etablere tillitsforhold overfor verken [redacted] kollegaer eller praksisveileder. Det er også vist til at klageren i flere situasjoner snakker lite med [redacted] under behandlinger, og klageren har vist liten vilje til å sosialisere med [redacted] og aktivisere dem. De utfordringene klageren har hatt med kommunikasjon og samarbeid har ført til at h[n] har hatt tett oppfølging under praksis, da praksisveileder ikke har vært trygg på klagerens evne til å jobbe selvstendig og utøve faglig forsvarlig [redacted]. Klagerens utfordringer med kommunikasjon har også vist seg under veilednings- og oppfølgingssamtaler, hvor det gjennomgående vises til problemer med kommunikasjon mellom studiestedet og klageren.

Felles klagenemnd finner på denne bakgrunn at vilkåret etter skikkethetsforskriften § 4 bokstav b er oppfylt.

Nemnda finner også at § 4 bokstav g er oppfylt. Tvilmeldingene og praksisvurderingene har fremhevet flere hendelser hvor klageren har utvist uaktsomhet og uansvarlighet, særlig når det kommer til [redacted]. Det er blant annet vist til at klageren ikke følger hygieniske prinsipper, for eksempel ved mangelfull håndvask, brudd på sterile prosedyrer og håndtering av [redacted]. Klageren har ved flere anledninger gjort feil ved [redacted] for eksempel ved at h[n] har [redacted]. Dette har medført risiko for skade av [redacted] og var en av årsakene til at klagerens praksis i [redacted] ble avsluttet før avtalt tid. Klageren har gjentatte ganger blitt veiledet i forhold til hygieniske prinsipper og [redacted] uten at klageren har vist vilje eller evne til å endre atferden. I denne forbindelse vises det også til at klageren har utvist manglende grunnleggende faglig kunnskap, som da blir særlig synlig i praksis. Nemnda har også merket seg at klageren gjennomgående har bagatellisert hendelser som praksisveileder har oppfattet som alvorlige, og at h[n] har vist en holdning som er bekymringsfull. Klageren virker ikke å forstå alvoret i situasjonene, og har ikke satt i gang tiltak for å endre egne rutiner, selv etter korrigering og veiledning fra praksisveileder.

På denne bakgrunn finner nemnda at vilkåret etter skikkethetsforskriften § 4 bokstav g er oppfylt.

Videre finner nemnda at § 4 bokstav f og h er oppfylt. Klageren har gjennomgående over tid vist liten grad av selvinnsikt, og manglende evne til å vurdere egne evner og utfordringer. Selv om klageren har gitt uttrykk for at h[n] har gjort feil i praksis, har h[n] samtidig bagatellisert hendelser og omtalt dette som feil det er vanlig at studenter gjør. H[n] gir ikke uttrykk for at h[n] fullt ut forstår alvoret i situasjonene, og virker å mangle grunnleggende faglige kunnskaper til å forstå dette. For nemnda fremstår det som at manglende faglige kunnskaper og manglende selvinnsikt også har ført til at klageren ikke har evnet å oppsøke veiledning eller forstå når h[n] har behov for dette. [redacted] manglende selvinnsikt har medført at h[n] ikke har greid å gjøre endringer i samsvar med veiledning og tilbakemeldinger som h[n] har fått.

Nemnda viser til at [redacted] skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, jf. [redacted]. Dette har sammenheng med kravet til forsvarlig yrkesutøvelse. For å kunne utøve forsvarlig [redacted] og innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, er det viktig at en [redacted] har god selvinnsikt i egne evner og utfordringer. Klageren har gjennomgående under studiet vist mangelfull selvinnsikt, og manglende evne til å ta tak og utbedre egne utfordringer. Under praksis har klageren flere ganger gitt uttrykk for at h[un] har ansett seg selv som kompetent til å arbeide selvstendig, og har for eksempel ønsket å [redacted] alene. Dette til tross for at praksisveileder har gitt uttrykk for at klageren ikke er på forventet faglig nivå til å arbeide uten oppfølging.

På denne bakgrunn har Felles klagenemnd etter en helhetsvurdering, kommet til at vurderingskriteriene i skikkethetsforskriften § 4 bokstav b, f, g og h er oppfylt.

Felles klagenemnds vurdering av om klageren utgjør en «mulig fare»

Det er ikke tilstrekkelig at en student oppfyller ett eller flere av kriteriene i skikkethetsforskriften § 4 for at studenten kan anses uskikket. Felles klagenemnd må i tillegg vurdere om forholdene samlet sett tilsier at klageren utgjør en «mulig fare» for [redacted] eller andres «liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet», jf. skikkethetsforskriften § 2.

Felles klagenemnd viser til at forskriften legger opp til at det skal foretas en konkret vurdering av om den aktuelle studenten kan utgjøre en fare. Det er et absolutt vilkår som må være oppfylt for å kunne treffe vedtak om at en student ikke er skikket for det aktuelle yrket.

På bakgrunn av forholdene som er beskrevet over, har nemnda kommet til at det er klart at klageren utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til [redacted] eller andre h[un] vil komme i kontakt med under fremtidig yrkesutøvelse. Når det gjelder kravet til sannsynlighet for at en skadefølge som beskrevet vil inntre, bemerker nemnda at terskelen ikke er høy når uttrykksmåten «en mulig fare» er brukt. Den nedre grensen kommer imidlertid ikke på spissen i denne saken.

Felles klagenemnd viser til vurderingen over, og fremhever særlig at klageren har hatt utfordringer med [redacted] kommunikasjon og manglende selvinnsikt. Klagerens utfordringer har vært vedvarende over tid, og flere har gitt uttrykk for at de har vært usikre på [redacted] evne til å utføre [redacted] på et faglig forsvarlig nivå. Det er vist til flere hendelser hvor klageren både utgjorde en risiko for fare for [redacted] og hendelser hvor klageren utgjorde en direkte fare for [redacted]. Nemnda fremhever særlig hendelser hvor klageren ikke har fulgt hygieniske prinsipper, ikke fulgt sterile prosedyrer, og hvor klageren har gjort feil ved [redacted].

Nemnda viser videre til klagerens utfordringer og manglende evne til forsvarlig kommunikasjon med [redacted] og ansatte, som har ført til utrygghet blant disse. Nemnda viser også til klagerens manglende selvinnsikt og evne til å forstå og endre egne utfordringer. Klageren har gjennomgående bagatellisert og unnskyldt hendelser, og virker ikke å forstå det helhetlige bildet og alvoret i situasjonen. Nemnda mener at dette også er forhold som kan utgjøre en mulig fare for [redacted].

Felles klagenemnd har merket seg klagerens anførsel om at h[un] har gode attester fra sin deltidsjobb som [redacted]. Slik nemnda vurderer saken tillegges dette forholdet begrenset vekt. Nemnda ser at klageren har vist en positiv utvikling i sin deltidsjobb,

men viser samtidig til at dette er en stilling som [redacted] og ikke [redacted] hvor det stilles ulike krav til kompetanse.

Nemnda har også merket seg anførselen om at klagerens sykdom ikke er tillagt tilstrekkelig vekt. Nemnda har ikke grunn til å betvile opplysningene, og har forståelse for at saken har vært belastende for klageren. Samtidig viser nemnda til at nemndas vurdering i hovedsak vektlegger tvilmeldingene og praksisveiledningene. Klageren har ikke dokumentert sykdom under praksisoppholdene.

Etter nemndas vurdering er det klart at klagerens utfordringer er av en slik karakter at det vil utgjøre en mulig fare for [redacted] helse.

Etter en helhetsvurdering av dokumentasjonen i saken, finner Felles klagenemnd at klageren utgjør en «mulig fare» for [redacted] og andres «liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet», jf. skikkethetsforskriften § 2.

Utestenging

I henhold til universitets- og høyskoleloven § 4-10 og skikkethetsforskriften § 12, kan en student som er funnet uskikket utestenges fra utdanningen i inntil fem år. I rundskriv F-2016-7 fremgår det av merknadene til § 12 at:

«Studenten skal ikke utestenges for en lengre periode enn det som er nødvendig av hensyn til årsaken til at studenten er vurdert som ikke-skikket. Hvis manglende skikkethet for yrket er forårsaket av forhold som styret eller institusjonens klagenemnd [sic] antar er av forbigående art, kan det i vedtaket bestemmes en utestengingsperiode som er kortere enn 5 år»

Felles klagenemnd legger til grunn at utestenging i fem år er forbeholdt de mest graverende tilfellene hvor årsaken til uskikketheten ikke er av forbigående art. Nemnd for studentsaker ved UiA har i denne saken vedtatt å utestenge klageren i to år, fra [redacted] til [redacted]

Felles klagenemnd vurderer at en utestengelse på to år er en nødvendig og forholdsmessig reaksjon i saken. I vurderingen av utestengelsesperiodens lengde, legger Felles klagenemnd stor vekt på hensynet til [redacted]. Nemnda viser til at forholdene som danner grunnlaget for manglende skikkethet, er manglende faglig kunnskap, manglende vilje og evne til kommunikasjon, mangelfull etterlevelse av hygieniske prinsipper, og manglende selvinnsikt og evne til forbedring og utvikling. Dette vil i seg selv kunne sette [redacted] liv og helse i fare. Isolert sett taler derfor alvorlighetsgraden for at det bør fastsettes utestengelse i en viss periode. Nemnda viser til at forholdene for manglende skikkethet har vedvart over tid, og flere ulike personer har vist til de samme bekymringene vedrørende klageren.

Ved utmålingen av utestengelsesperioden har nemnda vurdert om en utestengelse bør være på to eller tre år. Nemnda viser til at klagerens hovedutfordringer er av faglig og språklig art. Samtidig ser nemnda at noen av utfordringene kan antas å komme av at det foreligger personlighetstrekk eller evnemessige forhold ved klageren som har ført til tvil rundt klagerens skikkethet til yrket som [redacted]

Når Felles klagenemnd likevel kommer til en noe redusert utestengelsesperiode er dette begrunnet med at det ikke kan utelukkes at forholdene for manglende skikkethet er av forbigående art. Nemnda har merket seg klagerens gode attester fra sin deltidsjobb, og vurderingen av praksis på [redacted] som klageren bestod. Praksisveileder viser til at klageren hadde vist god progresjon og fremgang.

Slik nemnda ser det kan det ikke, slik saken er dokumentert for nemnda, klart legges til grunn at det foreligger personlighetstrekk eller evnemessige forhold ved klageren som tilsier at forholdene for manglende skikkethet ikke kan være av forbigående art.

Felles klagenemnd finner derfor at en utestengelsesperiode på to år er en nødvendig og forholdsmessig reaksjon i saken. Nemnda mener at dette er tilstrekkelig med tid for å vise om eventuelle tiltak klageren gjennomfører for å utbedre de forholdene som anses som grunnlag for manglende skikkethet vil kunne ha effekt.

Felles klagenemnd har etter en konkret helhetsvurdering, funnet det nødvendig og tilstrekkelig å utestenge klageren i 2 år.

VEDTAK

Felles klagenemnd bestående av Ernst Nordtveit, Fredrik Boksasp, Liv Sandvik, Frode Randal, Nils Herman Lien Håre og Amina Persen har fattet slikt enstemmig

v e d t a k:

1. Vedtak fattet av underinstansen i sak 95/23, om at [REDACTED] ikke er skikket for yrket som [REDACTED] stadfestes.
2. Vedtak fattet av underinstansen i sak 95/23, om at [REDACTED] utestenges fra [REDACTED] for en periode på 2 år, stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Ernst Nordtveit
leder for Felles klagenemnd

Klagenemndas vedtak kan bringes inn for prøving ved tingretten. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger. Søkmålsfristen beregnes fra 05.07.2024. Institusjonen dekker alle omkostninger ved søksmålet i første rettsinstans, herunder også honorar til saksøkers advokat etter offentlig salærsats, jf. uhl. § 4-11 og § 4-8 femte ledd.

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.